

A day in the train to life

Opis: *A day on the train to life* stanowi pakiet scenariuszy zajęć profilaktycznych adresowanych do młodzieży i młodych dorosłych opartych o wydarzenia:

- *Blizny. Czytanie performatywne. Galeria Anty Modern Slavery.*

- *Anty Modern Slavery Art Day*

- *Warsaw Eats Slaves. Interwencja performatywna*

- *Anty Modern Slavery „Jaguary” wyk. ZERO*

Zajęcia profilaktyczne łączą i uzupełniają ww. wydarzenia, łącząc obraz, tekst i dźwięk, ich celem jest przełożenie wydarzeń artystycznych na profesjonalny wymiar profilaktyczny i psychoedukacyjny – do realizacji w ramach uniwersalnej profilaktyki problemowej.

Cele merytoryczne: podniesienie świadomości i wiedzy na temat pracy przymusowej, wzmocnienie kompetencji młodych ludzi ograniczających uleganie manipulacji i zniewoleniu, praca na wartościach; są to także założone spodziewane rezultaty.

Założenia merytoryczne opierają się na aktualnej wiedzy naukowej (patrz literatura: Gaś, Szymańska, Ostrowska, Ostaszewski i in.,) która:

- pokazuje aktualne zagrożenia dla bezpieczeństwa psychofizycznego młodych ludzi
- potwierdza (zrealizowanymi badaniami), że nie wystarczy wzmacniać kompetencje czyli konkretne umiejętności młodych ludzi (np. umiejętność odmawiania, asertywność..), należy równolegle budować, wzmacniać i osadzać hierarchię wartości, które to oba działania łącznie stanowią istotny czynnik chroniący w obszarach wywierania presji i wchodzenia młodych ludzi w zachowania ryzykowne; pozostałe czynniki - jak więzi społeczne i relacje – nieodmiennie mają silny wpływ (tak chroniący jak i może się zdarzyć, że zagrażający)

Realizatorzy: realizatorami scenariuszy zajęć profilaktycznych mogą być osoby pracujące z młodzieżą i młodymi dorosłymi; w celu popularyzacji tematyki warto rozważyć przygotowanie szkolnych specjalistów w szkołach średnich, ośrodkach socjoterapeutycznych, placówkach socjalizacyjnych, zakładach wychowawczych i poprawczych – poprzez ich udział w szkoleniu (ok. 2-3 godzinnym, w formie zdalnej)

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

realizowanym przez Fundację La Strada przygotowującym ich do przeprowadzenia zajęć profilaktycznych w swoich szkołach/placówkach.

Pakiem podstawowych materiałów dla realizatora jest: dostęp do ww. wydarzeń (*Blizny*, *Interwencja performatywna*, *Jaguary*), krótkie nagranie z przesłaniami od artystów (osoby znaczące), plakaty (Art. Day) i scenariusze zajęć profilaktycznych.

Pomoce do zajęć: ekran/rzutnik/tablica multi aktywna (*Blizny*, *Interwencja performatywna*, *Jaguary*), ściana z umieszczonymi dużymi plakatami (Art. Day), kartki, flipchart, markery, zakreślacze lub kredki

Czas trwania zajęć: każdy scenariusz zajęć profilaktycznych - 1 godzina lekcyjna

Wprowadzenie: idea zajęć sprowadza się do zaproszenia młodych ludzi – uczestników zajęć, aby wyobrazili sobie, że dostali bilety na podróż pewnym pociągiem, do którego teraz wszyscy wsiadają, ludzie w przedziałach spotykają się ze sobą, rozmawiają o różnych sprawach, po drodze są różne stacje/przystanki. Wprowadzona teatralność nawiązuje do artystycznej formy projektu. Kolejne stacje odnoszą się do poszczególnych wydarzeń, na każdej z nich uczestnicy zdobywają istotną wiedzę oraz wzmacniają swojej osobiste kompetencje i umiejętności, w szczególności w obszarze rozumienia istoty pracy przymusowej i powiązanych mechanizmów ekonomicznych/psychospołecznych, rozpoznawania i obrony swoich wartości, ochrony przed manipulacją, rozumienia mechanizmów manipulacji, wzmacniania umiejętności i gotowości do poszukiwania pomocy.

Lieratura:

Ostaszewski, K., Okulicz-Kozaryn, K., Sochocki, J.M., Sokołowska, M., Szymańska, J. (2016). *Jak zadbać o jakość w profilaktyce. System Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego*. Warszawa: Fundacja ETOH.

Ostrowska, K. (1998). *W poszukiwaniu wartości*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Szymańska, J. (2015). *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

seria: Monografie WSEI (eBook):

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2019). *Profilaktyka zachowań ryzykownych w teorii i praktyce*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2018). *Psychoprofilaktyka w świecie zagubionych wartości*.

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2017). *Profilaktyka szkolna wobec wyzwań współczesności – koncepcje, badania, propozycje rozwiązań*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2016). *Nowe wyzwania profilaktyki*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Scenariusz profilaktyczny STACJA WANTED do wydarzenia *Anty Modern Slavery Art Day i Anty Modern Slavery „Jaguary”*

Przebieg zajęć:

Powitanie, przedstawienie się prowadzącego/prowadzących, wprowadzenie do tematu

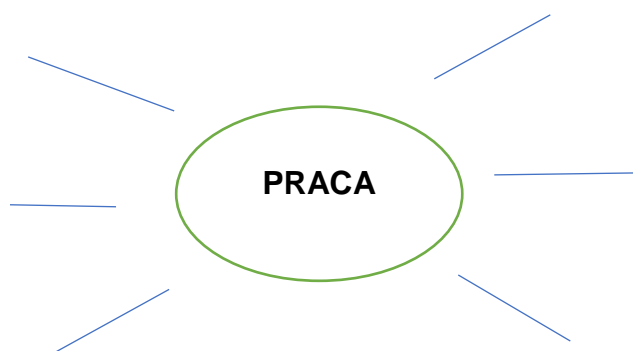
Zaproszenie uczestników zajęć:

Dziś chcę/chcemy Was zaprosić do podróży wyjątkowym pociągiem. Wyobraźcie sobie, że dostaliście bilety na podróż pewnym pociągiem, wyglądają bardzo ciekawie. Niewiele wiecie, ale zagadkowość tej podróży i obietnica niezapomnianych wrażeń pociąga, zachęca... Więc wsiadacie do pociągu, w przedziałach spotykacie różnych ludzi, rozmawiacie, a po drodze mijacie różne stacje/przystanki.

Właśnie zbliżamy się do stacji, która nazywa się WANTED (POSZUKIWANY, POSZUKIWANA)

Ćwiczenia w grupach. Dzielimy uczestników na kilkusobowe zespoły. Zespoły przyporządkowujemy do 2 grup:

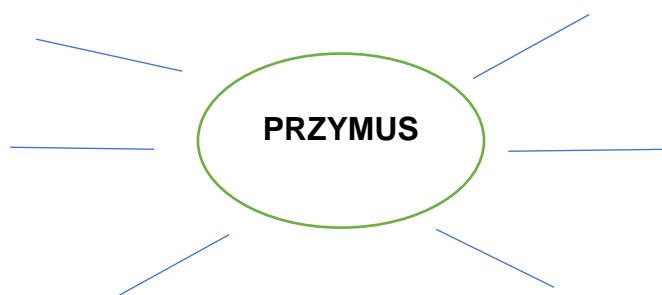
Grupa 1 szuka skojarzeń do słowa PRACA (z czym Wam się kojarzy słowo: *praca*)

Grupa 2 szuka skojarzeń do słowa PRZYMUS (z czym Wam się kojarzy słowo: *przymus*)

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Ćwiczenia na forum – pytanie do wszystkich, a jakie skojarzenia Wam się nasuwają do terminu: *praca przymusowa*

Prowadzący proponuje, aby uczestnicy swobodnie podchodzili i uzupełniali flipchart o swoje skojarzenia:

Pytanie do uczestników: co wpiszecie w tabelę?

PRACA PRZYMUSOWA - SZANSE	PRACA PRZYMUSOWA – ZAGROŻENIA
czy daje jakieś szanse? Czy coś ułatwia?	nazywamy jakie stanowi zagrożenia? Co powoduje?

Pytanie do uczestników: a co wpiszecie w tę tabelę?

PRACA PRZYMUSOWA + (plusy)	PRACA PRZYMUSOWA – (minusy)
szukamy plusów – czy są, czy jakieś znajdziemy	nazywamy minusy

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

W podsumowaniu prowadzący zderza minusy z prawami człowieka – czyli jak to się ma do praw człowieka/praw dziecka, dochodzimy do refleksji że nie ma plusów po stronie indywidualnej jednostki

Pytanie do uczestników: czy wiecie gdzie i jak ludzie poszukują pracy?

Uczestnicy swobodnie odpowiadają.: urzędy pracy, znajomi, ogłoszenia

Ćwiczenia w grupach. Dzielimy uczestników na kilkusobowe zespoły (inne niż w poprzednim ćwiczeniu w grupach/zmiana składu zespołów). Zespoły przyporządkowujemy do 2 grup:

Wprowadzenie: *na OLX, Allegro i innych codziennie spotykamy ogłoszenia typu: Sprzedam lub Kupię. Waszym zadaniem w grupach będzie przygotowanie takiego anonsu ogłoszeniowego zgodnie z zasadami sztuki, czyli krótko, konkretnie, zauważalnie, w punkt o co chodzi, język dostosowany do ogłoszenia, zauważalny w ilości ogłoszeń*

Gr.1 – przygotowuje ofertę: poszukiwany pracownik przymusowy, czyli tak jak ogłaszamy kupię auto to tu: kupię pilnie pracownika przymusowego (czyli jaki chcę, żeby był, jakie miał kompetencje, lub nie miał – żeby mógł łatwo stać się pracownikiem przymusowym)

Gr.2 - przygotowuje ofertę: sprzedam/odstąpię pracownika przymusowego, czyli tak jak ogłaszamy sprzedam auto to tu: sprzedam pilnie pracownika przymusowego (czyli jaki jest, jakie ma kompetencje, lub nie ma – żeby mógł łatwo być pracownikiem przymusowym)

Po zakończeniu pracy liderzy zespołów przedstawiają swoje ogłoszenia, prowadzący umieszcza je na ścianie/tablicy, obok plakatów Art. Day– tak, aby każdy mógł swobodnie podejść i je zobaczyć, przeczytać i zderzyć przekazy z ogłoszeń z hasłami i przekazami plakatów z wydarzenia Anty modern Slavery Art Day

Mini wykład uczestniczący:

ABCadło wiedzy o pracy przymusowej w pigułce – prowadzący zadaje ogólne pytanie do uczestników i po uzyskaniu od ich odpowiedzi udziela informacji porządkującej, w odniesieniu do stanu wiedzy i badań

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Pytanie do uczestników: *jak myślicie kogo dotyczy praca przymusowa?, jakie grupy pracowników przymusowych znacie?*

Odp. prowadzącego porządkująca wiedzę uczestników

Pytanie do uczestników: *jakie rodzaje pracy przymusowej znacie?*

Odp. prowadzącego porządkująca wiedzę uczestników (oblicza handlu pracownikami przymusowymi)

Pytanie do uczestników: *jak myślicie ile % ludzi na świecie, w Polsce to dotyczy?*

Można też przeprowadzić głosowanie, podając jakieś liczby i zobaczyć ile osób zagłosuje za takim wynikiem – większy efekt zaangażowania emocjonalnego jest spodziewany w głosowaniu

Odp. prowadzącego porządkująca wiedzę uczestników – wyniki badań

Pytanie do uczestników: *jak myślicie co i komu daje praca przymusowa?, czyli o zyskach*

Odp. prowadzącego porządkująca wiedzę uczestników – wyniki badań

Prowadzący wyświetla teledysk „Anty Modern Slavery 10 grudnia 2022- Jaguary” (4 min)

NIEWOLNIK \neq czy = PRACOWNIK PRZYMUSOWY (czym się różnią te terminy? odp. tylko epoką historyczną, formami)

Pytania końcowe: autorefleksja indywidualna uczestników

Czego oczekiwałąbyś/ oczekiwałbyś od swojej pracy? Jak myślisz, jak daleko jest od Ciebie praca przymusowa? Ta z Waszych ogłoszeń, ta z filmu

PRACA PRZYMUSOWA jak daleko jest ode mnie (można wykorzystać jako pomoc - opcjonalnie)

moje myśli	<i>to mnie nie dotyczy to nie ja, ja bym nie mogła, ja muszę ...</i>
------------	--

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

moje emocje	czuję...
-------------	----------

Prowadzący podsumowuje: *ponieważ większość z nas myśli, że jego taka sytuacja nigdy nie spotka, że nie ma takiej możliwości aby to dotyczyło kiedyś właśnie mnie*

STACJA WANTED mogłaby też nosić nazwę: **#TO(NIE)OMNIE(?)**

Pytania końcowe: autorefleksja indywidualna uczestników

Ile jest wart taki pracownik przymusowy dla osób dających te ogłoszenia?

Co czujesz kiedy słyszysz taki komunikat – ogłoszenie? kierowany do Ciebie?

Co by było gdyby to ogłoszenie było o mnie, o tobie, o kimś nam bliskim lub kogo znamy?

Jak to się ma do praw człowieka?

Prowadzący dziękuje wszystkim za aktywny udział w zajęciach.

Autorka scenariusza: Bożena Gwizdek

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Iceland
 Liechtenstein
 Norway

**Active
citizens fund**